

**Prof. zw. dr inż.
Wacław Adam LESKIEWICZ (1915-1996)
— Wspomnienie**

W najbliższych dniach mija 100 rocznica urodzin prof. zw. dr inż. Wacława Adama Leskiewicza, inżyniera metalurga, jednego z najbardziej zasłużonych wychowanków i profesorów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Wacław Adam Leskiewicz urodził się 18 marca 1915 roku w Warszawie w rodzinie Adama i Marii z domu Wyczałkowska. Wczesne dzieciństwo spędził w Zachodniej Syberii, skąd powrócił do kraju w 1922 roku. Do szkoły uczęszczał w Krakowie, kończąc w 1934 roku gimnazjum matematyczno-przyrodnicze im. Augusta Witkowskiego.

W 1934 roku – jako ochotnik, wstąpił do Szkoły Podchorążych Rezerwy Artylerii we Włodzimierzu Wołyńskim. W sierpniu 1939 roku został zmobilizowany do 5 Dywizjonu Artylerii Konnej w Oświęcimiu, jako podporucznik zwiadu pierwszej baterii. Był uczestnikiem wojny obronnej Wrzesień'1939 roku, gdyż jako żołnierz Krakowskiej Brygady Kawalerii, rozpoczął walki na styku Górnego Śląska i Krakowa, a skończył na Lubelszczyźnie, tj. na szlaku, na którym walczyła z Niemcami ta brygada. Po kapitulacji Armii „Kraków” gen. Antoniego Szyllinga dostał się 28 września 1939 r. do niewoli niemieckiej, przebywając kolejno w oficerskich obozach jenieckich, położonych w Österode am Harz – Saksonia, Arnswalde (dziś Choszczno) i Gross Born (dziś Borne Sulino) – oba w Zachodniopomorskiem. Podporucznik W. Leskiewicz – za czyny męstwa i odwagi w boju, otrzymał w 1939 roku Krzyż Walecznych, odznaczenie wojskowe, które zawsze bardzo sobie cenił i uważał za najważniejsze wśród wszystkich swoich wyróżnień.

Prof. W. Leskiewicz studia rozpoczął w 1935 roku na Wydziale Hutniczym Akademii Górniczej w Krakowie, zaliczając do 1939 roku cztery lata. Podczas pobytu w obozie w Gross Born brał udział w tajnym nauczaniu, prowadzonym przez osadzonych tutaj profesorów nie tylko z Akademii Górniczej. Po zdaniu egzaminów, wymaganych do uzyskania absolutorium, ukończył studia inżynierskie. W obozie wykonał dyplomową pracę inżynierską, której opiekunem był prof. zw. dr hab. inż. Adam Ludkiewicz. Na podstawie pracy dyplomowej i komisyjnego egzaminu dyplomowego, złożonego w dniu 21 stycznia 1945 roku przed Radą Wydziału Górniczo-Hutniczego przy Studium Politechnicznym w oficerskim obozie jenieckim w Gross Born, uzyskał dyplom inżyniera hutnika. Prof. W. Leskiewicz był więc pierwszym inżynierem – prawdopodobnie w Polsce, który otrzymał promocję po II Wojnie Światowej. Po zwolnieniu z obozu, powrócił do Krakowa w dniu 15 lutego 1945 roku. Uzyskany dyplom inżyniera hutnika został nostryfikowany w dniu 1 marca 1945 roku na Wydz. Hutniczym Akademii Górniczej w Krakowie.

Pracę zawodową w AGH rozpoczął 1 marca 1945 roku z zadaniem zorganizowania i uruchomienia Zakładu Maszyn Hutniczych, Walcownictwa i Kuźnictwa. W związku z olbrzymim zapotrzebowaniem na kadrę inżynierską w dynamicznie odbudowywanym i rozbudowywanym przemyśle hutniczym, w październiku 1947 r. Senat AG podjął decyzję o powołaniu samodzielnej Katedry Walcownictwa i Kuźnictwa. W wyniku dyskusji ostatecznie powołano Katedrę Plastycznej Przeróbki Metali, powierzając jej organizację i kierownictwo adiunktowi mgr. inż. W. Leskiewiczowi, którą wydzielono z Katedry Maszyn Hutniczych w dniu 1 października 1949 roku. Na jej siedzibę wyznaczono pomieszczenia w paw. A-0, I p.

(obecnie pomieszczenia Rektoratu). Do najtrudniejszych zadań należało dobranie kadry naukowej i wytyczenie głównych kierunków naukowych i dydaktycznych. Należy mieć na uwadze, że wówczas w Uczelni nie było odpowiednio doświadczonej kadry, mogącej prowadzić pracę naukową i dydaktyczną w zakresie tej problematyki. Dlatego koncepcja dalszego ukierunkowania Katedry polegała na rozwoju jej działalności w oparciu o doświadczonych praktyków z przemysłu, specjalistów o szerokich zainteresowaniach naukowo-badawczych, którzy podejmując pracę w Katedrze, poszerzali kierunki uprawianej dziedziny wiedzy.

Pracę doktorską, której promotorem był doc. dr inż. Zygmunt Jasiewicz, pt.: „Wpływ wielkości gniotu na nierównomierność odkształceń plastycznych i jakość kęsisk płaskich” obronił w 1957 roku na Wydziale Metalurgicznym AGH. Na tym Wydziale uzyskał także tytuły naukowe profesora: nadzwyczajnego (1958) i zwyczajnego (1968), jako pierwsza osoba spośród pracowników naukowych Katedry PPM.

W latach 1951-54 pełnił funkcję dziekana Wydziału Metalurgicznego (rys.1), by ponownie ją objąć w latach 1956-60. W kolejnych latach pełnił w Akademii Górniczo-Hutniczej funkcje: prorektora ds. nauczania (1961-64) – w tym czasie współpracował z kolejnymi rektorami (rys.2), i dyrektora Instytutu Metalurgii (1968-74). Przez kilka kadencji był także delegatem Wydziału Metalurgicznego do Senatu AGH i członkiem różnych komisji senackich. Będąc dwukrotnie (w latach 1952-68 i 1972-77) przewodniczącym Hutniczego Zespołu Dydaktyczno-Wychowawczego opracował nowe siatki godzin oraz programy nauczania, wykazując niezwykłą dbałość o ich nowoczesną treść. Tam gdzie chodziło o pracę z młodzieżą, rozwój procesu nauczania, wychowanie oraz organizacja nauki – wszędzie pojawiało się nazwisko Profesora, jako inicjatora i głównego organizatora wszystkich poczynań.

W latach 1952-56 był przewodniczącym Komisji Przydziału Pracy dla absolwentów Wydziału Metalurgicznego AGH. W latach 1955-57 był członkiem Senackiej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów. W latach 1961-62 uczestniczył w pracach Uczelnianej

Komisji ds. Organizacji Wydziału Metali Nieżelaznych, zaś w latach 1962-63 był uczelnianym koordynatorem ds. Aktualizacji Wiedzy. W latach 1969-72 uczestniczył w pracach Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Reformy Planów i Programów Studiów Magisterskich.

Profesor był jednym z inicjatorów wprowadzenia Dnia Hutnika w AGH – jako drugiego święta w Uczelni. Głównym inicjatorem i twórcą scenariusza tych obchodów był prof. Waław Różański, dziekan Wydziału Metalurgicznego w latach 1962-66. W skład 10. osobowego komitetu (rys.3), powołanego w 1962 roku, któremu przewodniczył Profesor, weszło wielu wybitnych ludzi, wśród których było m.in. 3 naukowców-wychowanków Akademii, wyróżnionych później tytułem doktora h.c. Akademii Górniczo-Hutniczej.

Prof. W. Leskiewicz wielką wagę przykładał do rozwoju naukowego pracowników Katedry (rys.4) i doskonalenia języka angielskiego, którzy dzięki temu sukcesywnie podnosili swe kwalifikacje naukowe. Organizował seminaria, referaty, dyskusje naukowe, na których młodzi autorzy przedstawiali postępy oraz wyniki swych prac naukowych i badawczych, przez co zachęcał do robienia doktoratów i habilitacji. Umożliwiał uczestnictwo w przemysłowych stażach zawodowych, podczas których młodzi pracownicy nauki poznawali

Rys.1. Prof. zw. dr inż.
Waław Adam Leskiewicz
(1915–1996),
dr h.c. Akademii Górniczo-
Hutniczej (1989)

zakłady przemysłowe i warunki pracy technologa produkcji w zakresie głębokiego przetwórstwa wyrobów stalowych.

Prof. Waław Leskiewicz – w różnych okresach swej pracy na uczelni, pełnił wiele funkcji:

a) dziekana Wydz. Metalurgicznego w kadencjach 1951-54 i 1956-60;

b) prorektora AGH ds. nauczania w kadencji 1961-64;

c) dyrektora Instytutu Metalurgii w latach 1968-74;

d) przewodniczącego Komitetu Jubileuszowego 60-lecia AGH w latach 1978-80;

co związane było z Jego współpracą z kolejnymi rektorami AGH.

a)

b)

c)

d)

e)

f)

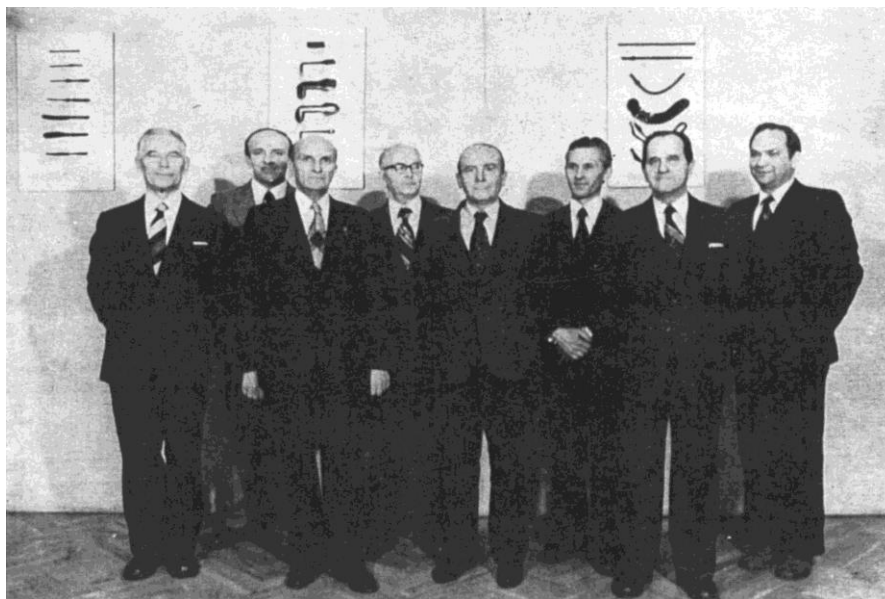

Rys.2. Rektorzy Akademii Górniczo-Hutniczej, z którymi współpracował prof. Wacław Leskiewicz:

- a) Członkowie Senatu Akademii Górniczo-Hutniczej w roku akad. 1951/52. Stoją od lewej: **prof. Zygmunt Kowalczyk** – rektor AGH w l. 1951-56, prof. Stanisław Zygmontowicz – prorektor AGH, prof. Roman Dawidowski – senior-hutnik, **prof. Witold Budryk** – senior-górnik, następny rektor AGH w l. 1956-58, prof. Henryk Świdziński – p.o. dziekana Wydz. Geologiczno-Poszukiwawczego, prof. Stanisław Kurzawa – dziekan Wydz. Elektromechanicznego, prof. Antoni Salustowicz – dziekan Wydz. Górniczego, prof. Wacław Leskiewicz – dziekan Wydz. Metalurgicznego, prof. Mikołaj Czyżewski – p.o. dziekana Wydz. Odlewnictwa. Nieobecni: prof. Andrzej Bolewski – prorektor AGH, prof. Tadeusz Kochmański – p.o. dziekana Wydz. Geodezji Górniczej, prof. Adam Bielański – p.o. dziekana Wydz. Ceramicznego;
- b) Władze Akademii Górniczo-Hutniczej podczas obchodów Dnia Górnika w roku akad. 1959/60 (od lewej): prof. Stanisław Knothe – dziekan Wydz. Górniczego, prof. Wacław Leskiewicz – dziekan Wydz. Metalurgicznego, **prof. Feliks Olszak** – rektor AGH w l. 1958-62;
- c) Obchody Dnia Hutnika'63 w Akademii Górniczo-Hutniczej. Stoją od lewej: prof. Jan Anioła – prorektor, prof. Andrzej Bolewski – prorektor, **prof. Tadeusz Kochmański** – rektor AGH w l. 1962-64, prof. Wacław Leskiewicz – prorektor;
- d) Władze rektorskie Akademii Górniczo-Hutniczej (od lewej): **prof. Jan Anioła** – prorektor, następny rektor AGH w l. 1969-72, **prof. Kiejstut Žemaitis** – rektor AGH w l. 1964-69, prof. Wacław Leskiewicz – prorektor, podczas obchodów w 1964 roku 600-lecia założenia Uniwersytetu Jagiellońskiego, odbywających się w Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- e) **Prof. Roman Ney** – rektor AGH w l. 1972-75 i 1979-81, odczytuje akt nadania inż. T. Sendzimirowi tytułu dhc w 1973 roku. Wśród prorektorów (od lewej): prof. Marian Kałwa, prof. Kazimierz Mamro, **prof. Henryk Filcek** – rektor AGH w l. 1975-79, prof. Władysław Bogusz. Promotorem nadania dhc jest prof. W. Leskiewicz – niewidoczny na zdjęciu;
- f) Prof. Henryk Jabłoński – Przewodniczący Rady Państwa, dekoruje podczas jubileuszowej akademii 60-lecia AGH pracowników uczelni odznaczeniami państwowymi (od lewej): prof. Roman Ney, prof. Wacław Leskiewicz (otrzymuje Sztandar Pracy I klasy – 1979), prof. Hubert Gruszczyk, prof. Zygmunt Kawecki.

Rys.3. Członkowie pierwszego Komitetu Obchodów Dnia Hutnika na AGH (1962 r.). Od lewej: siedzą: dr Ferdynand Szwagrzyk, prof. Wacław Leskiewicz – przew., dr Jan Janowski, mgr Marian Kruciński, stoją: mgr Tadeusz Rybka, dr Kazimierz Bisztyga, mgr Tadeusz Szostak, dr Eugeniusz Wosiek, mgr Robert Szyndler, dr Stanisław Gorczyca

Rys.4. Członkowie kadry naukowej Zakładu Plastycznej Przeróbki Metali po utworzeniu Instytutu Metalurgii (1969 r.). Od lewej stoją: I rząd – dr hab. Eugeniusz Wosiek, prof. dr Waław Leskiewicz – kier. Zakładu, mgr Zbigniew Jaglarz, dr hab. Piotr Wasiunyk, II rząd – mgr Lucjan Sadok, dr Marian Morawiecki, dr Robert Szyndler, dr Andrzej Nowakowski (na zdjęciu nieobecny jest dr Jan Madej)

Profesor wielokrotnie opiniował prace doktorskie i habilitacyjne, zarówno z ramienia Rady Wydziału Metalurgicznego AGH, jak i z ramienia Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej, gdzie jako recenzent główny miał w wielu przypadkach głos decydujący w sprawach awansowych hutniczej kadry naukowej z wielu krajowych uczelni o profilu metalurgicznym.

Działalność dydaktyczno-wychowawcza prof. W. Leskiewicza była bardzo bogata, a jej początki sięgają pierwszych powojennych roczników studenckich. Wykładał na studiach dziennych, dla pracujących, podyplomowych i doktoranckich. Przedmiotem Jego wykładów była „Teoria walcowania” oraz „Podstawy walcownictwa” dla studentów całego Wydziału oraz na specjalizacji „Przeróbka plastyczna”.

Prof. W. Leskiewicz opublikował 120 prac naukowych i otrzymał 15 patentów. Wypromował 11 doktorów, spośród których pięciu uzyskało tytuły profesorskie. Wielu jego wychowanków pełni odpowiedzialne funkcje w placówkach naukowych i przemyśle.

Na specjalną uwagę zasługuje działalność prof. W. Leskiewicza w zakresie wydawania podręczników akademickich, przy czym jest autorem bądź współautorem siedmiu tego typu opracowań. Na specjalne jednak wyróżnienie zasługują dwie monografie „Technologia i Urządzenia Walcownicze” (wyd.1 – 1971, wyd.2 – 1977) oraz „Technologia i Urządzenia Walcowni Wyrobów Płaskich” (wyd. – 1979), wydane przez Wyd. Śląsk w Katowicach.

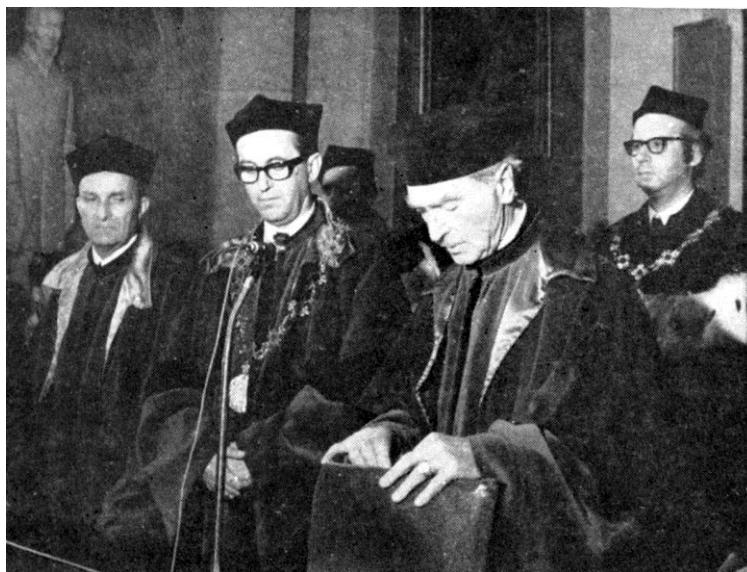
Prof. W. Leskiewicz udzielał się także w pracy zawodowej poza AGH, gdyż pełnił funkcję przewodniczącego Rady Naukowo-Technicznej przy Ministrze Przemysłu Ciężkiego (1972-1976). Był dwukrotnie przewodniczącym zespołu Dydaktyczno-Wychowawczego Hutnictwa przy Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego (1952-68 i 1972-77). W latach 1971-87 przez trzy kolejne kadencje był członkiem Komitetu Nagród Państwowych w zakresie hutnictwa. W 1973 roku powołany został na członka Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Kadr Naukowych przy Prezesie Rady Ministrów, w której pracował do 1985 roku. W latach 1977-85 był członkiem Komisji Nagród Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Organizował dwukrotnie w międzynarodowym gronie uroczystości dla uczczenia wielkiego polskiego wynalazcy, konstruktora i przedsiębiorcy inż. Tadeusza Sendzimira. Po raz pierwszy w 1973 roku, w którym – dzięki staraniom Profesora, Senat Akademii Górniczo-Hutniczej nadał inż. Tadeuszowi Sendzimirowi tytuł doktora honoris causa AGH (rys.5) oraz w 1983 roku, w którym zorganizowano sympozjum naukowe dla upamiętnienia pierwszych wynalazków inż. T. Sendzimira, dokonanych w Polsce. W czasie uroczystości jubileuszowych doktorowi h.c. AGH T. Sendzimirowi w dniu 15 września 1983 roku wręczono Komandorię Orderu Zasługi PRL, przyznaną przez Radę Państwa PRL za zasługi w rozsławianiu imienia polskiego inżyniera w świecie, za żywe kontakty z krajem oraz za pomoc i opiekę nad młodymi polskimi naukowcami.

Prof. W. Leskiewicz należał do najwybitniejszych uczonych i najaktywniejszych profesorów z zakresu hutnictwa, dając się poznać jako autor poważnych opinii naukowych w dziedzinie organizacji i wytyczania nowych kierunków rozwojowych hutnictwa. W tym zakresie pełnił następujące funkcje:

- ▲ członka Rady Naukowej Instytutu Metalurgii Żelaza w Gliwicach (1956-85),
- ▲ członka Prezydium i przewodniczącego Komisji Walcowniczej Rady Naukowo-Technicznej Huty im. Lenina (1955-85),
- ▲ członka Sekcji Hutniczej Rady Normalizacyjnej Polskiego Komitetu Normalizacyjnego (1965-67),
- ▲ przewodniczącego Rady Naukowo-Technicznej przy Ministrze Przemysłu Ciężkiego (1972-76), a następnie tejże Rady przy Ministrze Hutnictwa (1976-85),

co dowodzi, że uczestniczył w podejmowaniu ważniejszych kluczowych decyzji, dotyczących rozbudowy polskiego hutnictwa.

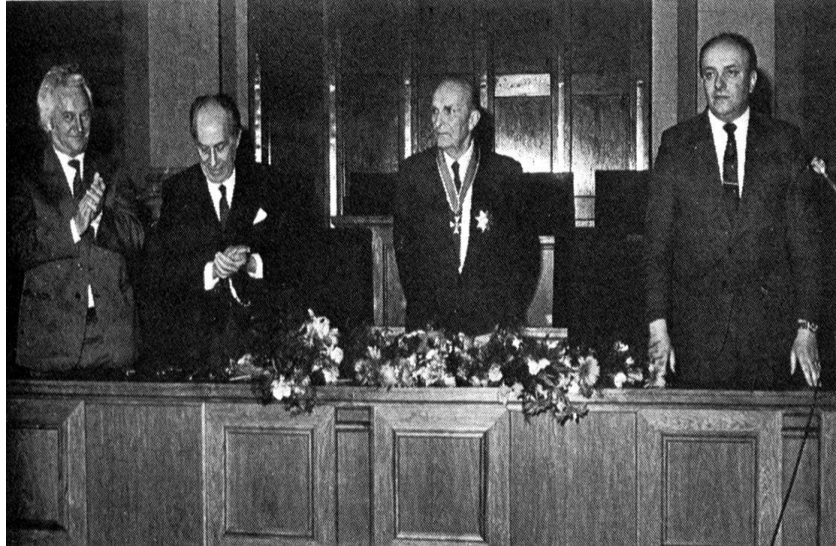
Rys.5. Wręczenie doktoratu h.c. inż. Tadeuszowi Sendzimirowi – 11 maja 1973. Od lewej: prof. Waław Leskiewicz – promotor, prof. Jan Janowski – dziekan Wydz. Metalurgicznego, inż. Tadeusz Sendzimir – doktorant, prof. Henryk Filcek – rektor Akademii Górniczo-Hutniczej

W latach 1978-80 był przewodniczącym Komitetu Jubileuszowego 60-lecia istnienia AGH (rys.6). W tej działalności ujawnił się w całej pełni Jego talent organizatorski, co znalazło swój wyraz m.in. w inicjatywach:

- ▲ odtworzenia przed wejściem do głównego gmachu AGH spizowych grup rzeźb górników i hutników (1979), symbolizujących zgodny trud tych ciężkich zawodów,
- ▲ polepszenia bazy dydaktycznej wydziału przez budowę paw. B-5 (1980),
- ▲ budowę nowoczesnej stołówki pracowniczej na terenie uczelni (1984).

Rys.6. Prezydium uroczystej akademii jubileuszowej z okazji 60-lecia założenia Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie – Hala Sportowa TS Wisła, 20.X.1979 r. Od lewej: prof. Waław Leskiewicz – przewod. Kom. Org. Jubileuszu, prof. Henryk Jabłoński – przewod. Rady Państwa PRL, prof. Roman Ney – rektor AGH, prof. Zygmunt Drzymała – prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy z Przemysłem

Rys.7. Obchody Jubileuszu 40-lecia pracy zawodowej prof. W. Leskiewicza – 20 marca 1985. Od lewej: prof. Władysław Gruszczyk – prorektor, prof. Antoni Kleczkowski – rektor AGH, prof. Waław Leskiewicz – Jubilat, prof. Lucjan Sadok – dziekan Wydz. Metalurgicznego AGH

Prof. Waław Leskiewicz obchodził w dniu 20 marca 1985 roku Jubileusz 40-lecia pracy zawodowej. Uroczyste posiedzenie Rady Wydz. Metalurgicznego AGH z tej okazji odbyło się w reprezentacyjnej auli uczelni (rys.7). Z tej okazji został odznaczony Krzyżem

Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, wręczonym Jubilatowi przez mgr Tadeusza Salwę – prezydenta Miasta Krakowa.

Prof. W. Leskiewicz posiada znaczący dorobek naukowy, badawczy, dydaktyczny, wychowawczy i organizacyjny. Za wybitne zasługi w zakresie takiej działalności był wielokrotnie wyróżniany odznaczeniami państwowymi i innymi. Otrzymał również wiele Nagród Ministra I i II stopnia oraz wielokrotnie nagrody Rektora AGH. Oto niektóre z nich:

- ▲ Medal 10-lecia PRL (1955),
- ▲ Złoty Krzyż Zasługi (1959),
- ▲ Sztandar Pracy II klasy (1962),
- ▲ Zasłużony Hutnik PRL (1970),
- ▲ Złota Odznaka „Za pracę społeczną dla Miasta Krakowa” (1971),
- ▲ Złota Odznaka „Zasłużony w rozwoju Województwa Katowickiego” (1972),
- ▲ Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej (1974),
- ▲ Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski (1975),
- ▲ Zasłużony Nauczyciel PRL (1978),
- ▲ Sztandar Pracy I klasy (1979),
- ▲ Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (1985).

W uznaniu całokształtu zasług profesora Waclawa Leskiewicza Senat Akademii Górniczo-Hutniczej im. St. Staszica w Krakowie nadał Mu w dniu 20 września 1989 roku tytuł Doktora Honoris Causa AGH (rys.8) oraz w dniu 9 grudnia 1992 roku tytuł honorowy „Zasłużony dla AGH”. Tytuł honorowy „Zasłużony dla AGH” przyznawany jest od 1992 roku uchwałą Senatu AGH na podstawie odpowiedniego zapisu w statucie uczelni. Wśród pierwszych ośmiu wyróżnionych profesorów ujęto: Waclawa Leskiewicza, Jana Janowskiego i Stanisława Gorczycę.

Rys.8. Uroczystość nadania w dniu 20 września 1989 roku prof. Waclawowi Leskiewiczowi tytułu doktora honoris causa AGH. Od lewej: prof. Józef Giergiel – prorektor, prof. Jan Janowski – rektor AGH, prof. Waclaw Leskiewicz – wyróżniony

Rys.9. Składanie kwiatów w dniu 6.11.1989 roku pod tablicą upamiętniającą Sonderaktion Krakau. Od lewej: prof. Stanisław Kreczmer – prorektor AGH, prof. Waław Leskiewicz – przewod. Koła Związku Kombatantów RP przy Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie

Głównym zadaniem członków Koła Kombatantów przy AGH – działających od 1967 roku (od 1992 r. w strukturze Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych), którego wieloletnim prezesem był prof. W. Leskiewicz, było przekazywanie młodzieży wiernej informacji o patriotycznej postawie pracowników, absolwentów i studentów Akademii Górniczej, którzy w latach II Wojny Światowej walczyli w szeregach Wojska Polskiego w 1939 roku, w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie, Armii Krajowej, I i II Armii Wojska Polskiego, w oddziałach partyzanckich, byli więźniami hitlerowskich obozów koncentracyjnych i jenieckich, bądź sowieckich łagrów, prowadzili tajne nauczanie. Szczególną grupę stanowiło 20 pracowników Akademii Górniczej, aresztowanych w dniu 6 listopada 1939 roku w auli Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego podczas tzw. Sonderaktion Krakau, akcji wykonanej przez Gestapo na grupie polskich profesorów z Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Górniczej. Dlatego tradycją stało się rokroczne składanie kwiatów pod tablicą upamiętniającą Sonderaktion Krakau (rys.9).

Rys.10. Tablica pamiątkowa ufundowana w Miednikach Królewskich w 2005 roku

Ostatnie lata życia prof. W. Leskiewicz poświęcił niezwykle aktywnej działalności społecznej m.in. w Kole Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych przy AGH. Wiele serca i wysiłku poświęcił dla organizowania pomocy charytatywnej na rzecz Polaków, mieszkających na Litwie i Białorusi. Od 1994 roku z inicjatywy prof. Jana Janowskiego – ówczesnego rektora AGH, i prof. W. Leskiewiczza – prezesa Koła, organizowano regularnie wyjazdy z darami do Polaków, skupionych w Klubie Kombatanta „Wrzesień'39” w Miednikach Królewskich na Wileńszczyźnie. Dla uczczenia i w dowód pamięci o dwóch wybitnych Polakach, jakimi byli p. Aleksander Oleńkovicz – nauczyciel historii, i prof. Waław Leskiewicz – nauczyciel akademicki,

ufundowano w 2005 roku tablicę pamiątkową (rys.10) i wmurowano ją w szkole w tej miejscowości.

Rys.11. Prof. W. Leskiewicz – myśliwy w przerwie polowania

Życiowym hobby Profesora było także myślistwo (rys.11), której to pasji w swoim życiu poświęcił wiele czasu, gdyż działał aktywnie w Kole Łowieckim „Ryś” Kraków. Tereny łowieckie, będące w dyspozycji tego koła, leżały w gminie Książ Wielki k. Miechowa. Pasjonatami myślistwa na wydziale byli także prof. S. Brzychczy, doc. Z. Kubas, dr R. Kubisiak, K. Latała i inni. Korzystali oni nie tylko z zasobów dzikiej zwierzyny łownej, ale troszczyli się o jej bytowanie w środowisku przez jej dokarmianie w trudnych okresach zimowych i czynny wkład w rozwój jej liczebności.

Kolejną pasją życiową była organizacja spotkań towarzyskich „czwórki do brydża”. Na tym polu – przy organizacji spotkań z brydżem, profesor wykazywał wiele inicjatywy, organizując spotkania w gronie kolegów z Wydziału, wśród których byli: prof. J. Janowski, prof. E. Wosiek, prof. L. Sadok, prof. T. Pawlik i wielu innych.

Nie samą nauką i pracą naukową żyje student, a później pracownik naukowy uczelni czy ukształtowany już naukowiec. Dlatego aktywnym udziałem w sporcie dali się poznać początkowo jako czynni zawodnicy, a później jako sędziowie lub działacze sportowi m.in.: prof. J. Janowski (wiceprezes TS Wisła i arbiter klasy międzynarodowej w koszykówce), prof. T.

Pawlik (zawodnik sekcji koszykówki, działacz sportowy), prof. W. Leskiewicz (działacz sportowy, przew. Rady Opiekuńczej Sekcji Koszykówki TS Wisła w latach 1966-80), prof. K. Mamro (zawodnik sekcji koszykówki, działacz sportowy), prof. A. Łędzki i prof. M. Pietrzyk (zawodnicy sekcji koszykówki), prof. L. Sadok (działacz sportowy w sekcji koszykówki), prof. J. Kusiński (zawodnik piłki ręcznej, prezes Zarządu Okręgowego AZS), dr A. Michaliszyn (zawodnik sekcji brydża sportowego) i jeszcze wielu innych. Z okazji 100-lecia działalności TS Wisła w Krakowie, przypadającego w 2006 roku, za zasługi dla rozwoju i popularyzacji wiślackiej koszykówki (1928-2006) Walne Zgromadzenie uhonorowało najwyższą godnością Członka Honorowego Sekcji Koszykówki m.in.: prof. J. Janowskiego, prof. W. Leskiewicza i prof. K. Mamro.

Prof. W. Leskiewicz od 1979 roku współpracował także z Fundacją Zespołu Pieśni i Tańca „KRAKUS”, tj. od czasu kiedy wypełnił funkcję Przewodniczącego Komitetu Obchodów 60-lecia AGH. Stał się wielkim przyjacielem – wręcz mecenasem, tego zespołu folklorystycznego. Z końcem 1979 roku został powołany przez prof. Romana Neyę – JM Rektora AGH, do Rady Społeczno-Programowej Zespołu Pieśni i Tańca AGH "Krakus", i obowiązki te wypełniał jeszcze po przejściu na emeryturę. Jego zaangażowanie w działalność Zespołu było ogromne. We wszystkich poważnych i istotnych sprawach, dotyczących kontaktów z Władzami Uczelni, Miasta Krakowa czy Ministerstw w Warszawie, zawsze swym autorytetem i swoją obecnością wspierał te działania od początku do końca – tak wspomina Prof. W. Leskiewicza były kierownik Zespołu mgr Stanisław Rusinek.

Prof. W. Leskiewicz – dzięki swej osobowości – miał szerokie znajomości i kontakty zawodowe z dygnitarzami partyjnymi, z osobistościami z ministerstw centralnych i środowisk lokalnych, z decydentami w jednostkach przemysłu metalurgicznego czy z ministerstwa

hutnictwa lub szkolnictwa wyższego, z działaczami sportowymi i samorządowymi, potrafił zawsze przekonać ich do swojego szeroko prezentowanego zdania i opinii oraz przekuć we wspólne Jego i ich działanie dla dobra ukochanego Wydziału i Uczelni.

W osobistych kontaktach ze współpracownikami – mając charakter choleryka, nie znosił sprzeciwu, był człowiekiem bardzo obowiązkowym, uczynnym, kierując się kanonami przedwojennego oficera, tj. dobrego wychowania, światłego Polaka, będącego patriotą Polski, macierzystego Wydziału i uwielbianej Uczelni.

Znany jest fakt, iż młodzi pracownicy nauki, wezwani przed oblicze Profesora, winni być odpowiednio ubrani, tj. tak, jak On tego wymagał. Dlatego w jednym z pokoi znajdowały się zawsze dyżurne elementy ubioru: koszula, krawat i marynarka. Wypożyczone były tym, którzy mieli stawić się na rozmowę u Profesora. Było to więc działanie wychowawcze nie tylko w stosunku do młodego pracownika nauki, ale i przykład dla młodzieży, studiującej w Katedrze Plastycznej Przeróbki Metali.

Od studentów także wiele wymagał, zarówno w zakresie nauki, jak i dobrego wychowania. Wymagał m.in. starannego prowadzenia zeszytu z notatkami i rysunkami z Jego wykładów, który był elementem dopuszczającym ich do zdawania egzaminu z tego przedmiotu. Dlatego wielu z nich – z własnej inicjatywy, starannie przepisywało swoje notatki, aby nie mieć kłopotów na egzaminie. Nieustannie interesował się i dbał o kontakt młodej kadry naukowej (stąd przemysłowe staże roczne) lub studentów (praktyki semestralne) z polskim przemysłem hutniczym, urządzeniami do przeróbki plastycznej i realizowanymi w nich technologiami.

Prof. W. Leskiewicz – po ciężkiej chorobie, zmarł w Krakowie 16 maja 1996 roku i został pochowany w grobowcu rodzinnym na Cmentarzu Rakowickim. Całe swoje bogate, trudne i pracowite życie poświęcił Uczelni, wydziałowi, hutnictwu i działalności społecznej. Wymagający w stosunku do współpracowników i wychowanków, z którymi przychodziło Mu współpracować, sam nigdy nie szczędził swego czasu ani trudu. Wiele z dzisiejszych osiągnięć w zakresie poziomu badań naukowych, nowoczesności programów kształcenia i bazy naukowej pionu hutniczego Uczelni jest wynikiem Jego działalności.

Rys.12. Płaskorzeźba i tablica upamiętniająca Profesora, umieszczone w Audytorium im. prof. W. Leskiewicza w paw. B-4

Odszedł od nas Człowiek wielkiego formatu, który służył Ojczyźnie, polskiej nauce i hutnictwu, bez względu na to w jakich warunkach przychodziło Mu tę służbę pełnić. Był człowiekiem wybitnym, o szerokich horyzontach myślowych i wielu zainteresowaniach, a przede wszystkim wielkim patriotą Polski i Uczelni. Pozostanie na długo w pamięci licznych swoich wychowanków i przyjaciół. Cześć Jego Pamięci.

W uznaniu zasług prof. zw. dr inż. Wacława Leskiewicza, nie tylko dla Katedry Plastycznej Przeróbki Metali, naszego Wydziału i Alma Mater, ale i poza Uczelnią, amfiteatralną salę wykładową w pawilonie B-4 przemianowano w dniu 15 maja 1998 roku na Audytorium im. prof. zw. dr inż. Wacława Leskiewicza, wmurowując płaskorzeźbę i pamiątkową tablicę ku jego pamięci. W uroczystości wziął udział prof. Andrzej Korbel – prorektor AGH, rodzina Profesora oraz liczne grono jego uczniów i wychowanków. Salę tę odnowiono i zmodernizowano w 2012 roku.

Źródło:

1. Nekrolog o śmierci prof. W. Leskiewicza. BIP, 1996, nr 29, s. 17
2. Janowski J., Nowakowski A.: Wspomnienie prof. W. Leskiewicza. BIP, 1996, nr 30–31, s. 13–14
3. Kto jest kim w Polsce. Informator biograficzny. Warszawa, 1984, s. 388, 1993, s. 622
4. Słownik biograficzny techników polskich. Warszawa, 2012, z. 23, s. 71–72
5. Kłeczek Z. i in.: 75 lat Akademii Górniczo-Hutniczej im. S. Staszica w Krakowie. Wydawnictwa AGH, Kraków, 1994
6. Pamiątki rodziny Leskiewicz. Kraków, 2014

Opracowanie:

dr inż. Jerzy Kajtoch

Kraków, 1 grudnia 2014 roku

Wersja uzupełniona

Kraków, 15 grudnia 2016 roku